

Čína

1. Oficiální název státu

- Čínská lidová republika
- Zhonghua Renmin Gongheguo (Čung-chua žen-min kung-che-kuo)

2. Rozloha

- 9,596 mil. km²

3. Geografie

Čínská lidová republika se nalézá ve východní Asii při západním pobřeží Tichého oceánu. ČLR přímo sousedí se 14 zeměmi. Má suchozemskou hranici o délce 22 800 km. Po směru hodinových ručiček jsou jejími sousedy Indie (délka hranice 3 380 km), Pákistán (523 km), Afghánistán (76 km), Tádžikistán (414 km), Kyrgyzstán (858 km), Kazachstán (1 533 km), Rusko (3 645 km), Mongolsko (4 677 km), Severní Korea (1 416 km), Vietnam (1 281 km), Laos (423 km), Myanmar (2 185 km), Bhútán (470 km) a Nepál (1 236 km). Dále moře odděluje Čínu od Jižní Koreje, Japonska, Čínské republiky na Tchaj-wanu, Filipín, Bruneje, Malajsie a Indonésie.¹

4. Obyvatelstvo

- **Počet obyvatel:** 1,331 mld. (údaje k polovině roku 2008, Národní statistický úřad ČLR)
- **Hustota:** 140 obyv./km²
- **Podíl ekonomicky činného obyvatelstva:** 774,8 mil. (2008, Národní statistický úřad ČLR)
- **Národnostní složení:**

¹ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8C%C3%ADnsk%C3%A1_lidov%C3%A1_republika

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného občanským sdružením META.
Tento materiál vznikl v rámci projektu **Poradenské a informační centrum pro vzdělávání mladých migrantů** podpořeného v 1. výzvě Operačního programu Praha Adaptabilita.

"Praha & EU: Investujeme do Vaší budoucnosti"

Chanové (Han, etničtí Číňané) - 91,9 %

55 dalších národností - 8,1 %

Národnostní menšiny: Mandžouvé, Mongolové, Hui, Tibeťané, Ujgurové, Miao, Yi, Zhuang, Buyi, Korejci, Dong, Yao, Bai, Tujia, Hani, Kazaši, Dai, Li, Lisu, Va, She, Gaoshan, Lahu, Shui, Dongxiang, Naxi, Jingpo, Khakhas, Tu, Daur, Mulao, Qiang, Bulang, Sala, Maonan, Gelao, Sibó, Achang, Pumi, Tádžikové, Nu, Uzbekové, Rusové, Owenk, Deang, Paoan, Yugur, Jing, Tatarové, Dulong, Olunchun, Hezhen, Moinba, Luoba a Jino.

- **Náboženské složení:** buddhismus, taoismus, islám, křesťanství.
- **Jazyk:** Úředním jazykem je čínština (standardní mluvená čínština „pchu-tchung-chua“)²

5. Politická situace

Podle ústavy z roku 1982 je Čínská lidová republika “socialistický stát demokratické diktatury lidu vedeného dělnickou třídou, založený na svazku dělníků a rolníků”. Vedoucí úlohu má Komunistická strana (KS) Číny. Formálně je oddělena státní moc od vedení KS, země má prezidenta a vládu s premiérem. V praxi je na centrální úrovni výkonná i legislativní moc soustředěna v rukou nevelké skupiny nejvyšších stranických představitelů, kteří kromě členství v Politbyru zastávají i většinu rozhodujících státních funkcí. V provinciích mají guvernéri a provinční tajemníci KS významnou autonomii rozhodování při realizaci direktiv z ústředí.³

6. Historický kontext čínské migrace do ČR

„První, početně malá čínská komunita, vznikla v Československu před druhou světovou válkou. Číňané, kteří se usazovali ve střední Evropě na počátku 20. století, pocházeli převážně z jihočínské provincie Če-ťiang, z okolí města Wen-čou. Do Evropy se dostávali dvěma cestami - po transsibiřské magistrále do Moskvy nebo námořní dopravou ze Šanghaje do Marseille. Odtud pokračovali dále po Evropě a někteří z nich našli svůj nový domov i na českém území. Byli to především mladí muži, kteří se v Čechách oženili s místními dívkami, založili rodiny a získali české občanství. Čínsko-české rodiny sice udržovaly vzájemné společenské kontakty, ale tato pouta upadla v zapomnění po smrti čínských otců. Během jedné generace tak došlo k úplné asimilaci čínského prvku do české společnosti. Ve 40. letech se v Čechách objevují Číňané, převážně opět z okolí Wen-čou, kteří

² Dostupné z: < http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asi/cina/ >[cit. 1. března 2010]

³ Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asi/cina/politika/vnitropoliticka_charakteristika.html >[cit. 1. března 2010]

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného občanským sdružením META.
Tento materiál vznikl v rámci projektu **Poradenské a informační centrum pro vzdělávání mladých migrantů** podpořeného v 1. výzvě Operačního programu Praha Adaptabilita.

"Praha & EU: Investujeme do Vaší budoucnosti"

si s sebou přivezli rodiny z Číny a ponechali si čínské občanství. Navzdory navázání diplomatických styků s ČLR v říjnu roku 1949 a následným intenzivním politickým a obchodním stykům mezi ČLR a ČSSR, byly kontakty mezi lidmi obou zemí omezeny pouze na výměny oficiálních delegací a studentů. I tento limitovaný kontakt však ustal po ideologické roztržce počátkem 60. let. Před rokem 1989 žil v Československu trvale jen velmi malý počet Číňanů, většinou se jednalo o ženy, které uzavřely manželství s občany ČSSR a přijaly české občanství.“⁴

„Politická motivace hrála minimální roli při rozhodování Číňanů o vycestování. I když Číňané žijící v České republice hodnotili pozitivně větší míru osobní svobody a soukromí, jen velmi málo z nich přijelo do Prahy z důvodů politického pronásledování. Podle statistik ministerstva vnitra do poloviny 90. let požádalo jen šest Číňanů o politický azyl v České republice. V roce 1990 byl politický azyl udělen jednomu čínskému žadateli a o dva roky později dalšímu. Situace se nečekaně změnila koncem 90. let. Jen v roce 1998 požádalo o azyl deset Číňanů a rok později se počet čínských žadatelů o azyl zvýšil na 220, což představovalo 2,8 procent z celkového počtu žadatelů. V roce 1999 však během několika měsíců 195 čínských azylantů bez ohlášení opustilo uprchlický tábor a tím ztratilo možnost uspět v azylovém řízení.“⁵

„Nemálo Číňanů přijelo na počátku 90. let do České republiky na služební pas (gongwu huzhao), na který se díky vízové dohodě mezi ČSSR a ČLR z roku 1956 nevztahovala vízová povinnost. Po příjezdu do České republiky zakládali společnosti s ručením omezeným (české právnické osoby) za účasti českého společníka, jak tehdy vyžadoval zákon. Po založení společnosti pak všichni čínští společníci mohli požádat o povolení k dlouhodobému pobytu v České republice, jehož platnost bylo potřeba každoročně obnovovat. Lidé s dlouhodobým pobytem pak zvali do České republiky rodinné příslušníky, kteří se mohli ucházet o získání pobytu na základě sloučení rodiny. Tímto zvacím systémem, kdy kromě rodinných příslušníků byli zváni i přátelé a obchodní partneři za účelem podnikání, byly vytvářeny migrační řetězce, jejichž účinnost se projevila v postupném růstu počtu Číňanů s povolením k pobytu v období mezi rokem 1990 a 1996. Od roku 1996 ale počet čínských držitelů dlouhodobého pobytu trvale klesá (s výjimkou roku 1998). Číňané dlouhodobě tvoří pouze okolo dvou procent všech držitelů dlouhodobého pobytu“⁶

⁴ Dostupné z:

http://aa.ecn.cz/img_upload/9e9f2072be82f3d69e3265f41fe9f28e/MOL_an_v_R_symbolicka_komunita_1.pdf >[cit. 1. března 2010]

⁵ Dostupné z:

http://aa.ecn.cz/img_upload/9e9f2072be82f3d69e3265f41fe9f28e/MOL_an_v_R_symbolicka_komunita_1.pdf >[cit. 1. března 2010]

⁶ Dostupné z:

http://aa.ecn.cz/img_upload/9e9f2072be82f3d69e3265f41fe9f28e/MOL_an_v_R_symbolicka_komunita_1.pdf >[cit. 1. března 2010]

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného občanským sdružením META.
Tento materiál vznikl v rámci projektu **Poradenské a informační centrum pro vzdělávání mladých migrantů** podpořeného v 1. výzvě Operačního programu Praha Adaptabilita.

"Praha & EU: Investujeme do Vaší budoucnosti"

7. Sociokulturní profil

„Během posledních 30-ti let došlo v Číně k velkým změnám – jak z pohledu technického pokroku, tak z pohledu kulturního a společenského. V dnešní Číně se tak mísí staré a nové hodnoty a veškeré zobecňování týkající se této země a jejích obyvatel je proto komplikované. Kromě modernizace hospodářství Čínu ze společenského hlediska nejvíce zasáhla politika jednoho dítěte uplatňovaná od konce 70. let 20. století. Ve společnosti, kde tradičně velký počet dětí pro rodiče znamenal zajištěné stáří, se náhle objevila zcela nová generace jedináčků, od nichž se i nadále očekává, že své rodiče v budoucnu budou materiálně podporovat. Pro čínské rodiče tak jejich dítě představuje největší hodnotu, devizu do budoucnosti.

Kladou tak velký důraz na úspěšnost svých dětí a na jejich schopnost vydělávat.“⁷

„Česká majorita většinou vnímá Číňany jako homogenní skupinu, či ji dokonce mylně pokládá za jakousi podskupinu početnější a známější komunity vietnamské (z českých médií se občas doslechneme o jakési „asijské komunitě“). Tyto zjednodušené představy jsou však od reality značně vzdálené. Čínská komunita se vyznačuje tak vysokým stupněm heterogenity, že volně užívaný termín komunita je třeba chápat spíše v symbolickém než v konkrétním, fyzickém smyslu“⁸

„Při jednání je třeba vzít v úvahu, že v čínských poměrech rozhoduje o postavení jedince věk, pohlaví, konexe, příslušnost k rodině a neformálním skupinám. Poslušnost vůči rodičům a nadřízeným je pokládána za nejvyšší ctnost. Mimořádné úctě se v Číně těší starší lidé.“⁹

„Čínský rodinný život se neuzavírá kolem nukleární rodiny, na všech oslavách se podílejí i členové širší rodiny, vzdálenější příbuzní, přátelé z rodiště atd. Je zvykem slavit kolektivní nejenom tradiční svátky, ale též velké rodinné události, například narození dítěte, narozeniny, úspěchy v podnikání, otevření nové restaurace apod.“¹⁰

• Tradice a svátky

„Jarní svátky jsou pro Číňany největším tradičním svátkem stejně jako Vánoce pro lidi na západě. S postupem času se jejich obsah a způsob jejich trávení změnily, přesto nadále zaujímají v myšlení a životě Číňanů nenahraditelné místo.

Tradice oslav Jarních svátků jsou staré 4000 let. Až po přijetí gregoriánského kalendáře v roce 1911 se začaly nazývat Novým rokem, kvůli rozlišení. Čínský lunární Nový rok začíná vždy v den, kdy

⁷ Dostupné z: < <http://www.ippp.cz/neprehlednete/novinky/prilohy/Priloha.pdf> [cit. 3. března 2010]

⁸ Dostupné z: http://aa.ecn.cz/img_upload/9e9f2072be82f3d69e3265f41fe9f28e/MOL_an_v_R_symbolicka_komunita_1.pdf > [cit. 1. března 2010]

⁹ Dostupné z: < <http://www.cinsky.cz/index.php?page=clanek&id=28&lang=cs> > [cit. 3. března 2010]

¹⁰ Dostupné z: < http://www.cizinci.cz/files/clanky/120/Cinska_komunita_v_CR.pdf > [cit. 3. března 2010]

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného občanským sdružením META.
Tento materiál vznikl v rámci projektu **Poradenské a informační centrum pro vzdělávání mladých migrantů** podpořeného v 1. výzvě Operačního programu Praha Adaptabilita.

měsíc podruhé od zimního slunovratu dosáhne novu. Lunárnímu Novému roku se nyní v Číně říká Jarní svátky, které se čínsky nazývají „chun jie“. ¹¹

„Dalším tradičním čínským svátkem jsou Svátky čistoty a jasu, nazývané také "čínské dušičky." Drží se 5.dubna a jsou výrazem úcty k předkům. Velice oblíbený je Svátek dračích člunů neboli Letní festival. Slaví se 5.dne 5.lunárního měsíce, tedy v červnu“¹²

„Svátek středu podzimu je druhým největším čínským tradičním svátkem po Jarních svátcích. V čínském lunárním kalendáři se rok rozdělil na čtyři období a červenec, srpen a září v této kalendáři jsou v období podzimu. 15. den 8. měsíce lunárního kalendáře je právě uprostřed podzimu, proto odtud název Svátku středu podzimu. Číňané ze všech koutů Číny chtějí být o těchto svátcích doma, u svých nejbližších. Proto Svátek středu podzimu má další název - "Svátek setkání“¹³

• Jazyk – stručné srovnání

„Úřední řeč v Číně je standardní verze čínštiny, zvaná všelidovým jazykem a téměř identická s pekingským dialektem. Obyvatelstvo této velké země však hovoří mnoha různými nářečmi, často velmi odlišnými. Mandarínský dialekt, jímž mluví kolem 700 miliónů lidí, je zároveň nejrozšířenější řečí na světě.“¹⁴

„Čínština ve své mluvené formě celou zemi rozděluje a ve své psané formě naopak sjednocuje. Čínština (ve všech svých dialektech) je tónový jazyk, tudíž jedno slovo vyslovené v různých tónech má odlišné významy“¹⁵. Čínština používá pro zapisování čínské znaky, které jsou srozumitelné v každém dialektu. Jsou ale náročné na zapamatování. Osvojování si čínštiny je celoživotním procesem.

„Číňané mnohé české hlásky neslyší, nerozlišují například p a b, d a t, s a z, vzhledem k tomu, že jejich mateřština tyto zvuky nerozlišuje. Slova bez a pes podle nich budou identická. Mají problémy hlavně s rozlišováním hlásek l a r, které obě umí vyslovit, ale slyší je ve srovnání s čínštinou jinak a většinou je zaměňují. V čínštině například říkají „tři muž“ – po číslici neuvádějí podmět v plurálu. Proto časování, skloňování, vykání, tykání působí Číňanům problémy“¹⁶.

¹¹ Dostupné z: < <http://czech.cri.cn/chinaabc/chapter18/chapter180101.htm> > [cit. 4. března 2010]

¹² Dostupné z: < <http://www.chinaembassy.cz/cze/zggk/t126979.htm> > [cit. 4. března 2010]

¹³ Dostupné z < <http://czech.cri.cn/381/2010/02/03/1s105903.htm> > [cit. 4. března 2010]

¹⁴ Dostupné z: < <http://www.cinsky.cz/index.php?page=clanek&id=28&lang=cs> > [cit. 3. března 2010]

¹⁵ Dostupné z: < <http://www.ippp.cz/neprehlednete/novinky/prilohy/Priloha.pdf> [cit. 3. března 2010]

¹⁶ Dostupné z: < <http://www.ippp.cz/neprehlednete/novinky/prilohy/Priloha.pdf> [cit. 3. března 2010]

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného občanským sdružením META.
Tento materiál vznikl v rámci projektu **Poradenské a informační centrum pro vzdělávání mladých migrantů** podpořeného v 1. výzvě Operačního programu Praha Adaptabilita.

8. Čínské děti v ČVS

„Pro čínské děti na českých školách představuje hlavní překážku český jazyk a způsob, jakým je vyučován, tj. pojmy ve slabikáři jsou pro ně nesrozumitelné. Navíc české psací písmo pro ně může být problém, neboť v Číně se učí jen tiskací podobu latinky.

Možné problémy mohou být dvojího rázu – společenského a jazykového. Čínské děti se setkávají s nepochopením čínských tradic a způsobu života. Navíc děti se nacházejí ve stavu kulturního šoku a stresu ze změny prostředí a ztráty kamarádů v zemi původu. Jejich jazyková bariera a potíže s učením češtiny je ještě více izolují od nových spolužáků a potenciálních kamarádů, což prohlubuje jejich izolaci a může se projevit jejich zvýšenou agresivitou.

Česky školní systém předpokládá, že rodiče budou s dětmi pracovat na úkolech a procvičování češtiny i doma. Takové zázemí však čínští rodiče dětem poskytnout nemohou, protože sami česky neumí. Tím pádem český jazyk představuje problém i pro čínské děti, které se již v ČR čínským rodičům narodily a žijí tu celý svůj život.“¹⁷

¹⁷ Dostupné z: < <http://www.ippp.cz/neprehlednete/novinky/prilohy/Priloha.pdf> [cit. 3. března 2010]

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného občanským sdružením META.
Tento materiál vznikl v rámci projektu **Poradenské a informační centrum pro vzdělávání mladých migrantů** podpořeného v 1. výzvě Operačního programu Praha Adaptabilita.

